Evenimentele internaţionale
pe ziua de Luni

MAREA BRITANIE. — Din Londra se anunţă că Noua Zelandă pune la dispoziţia Imperiului o divizie şi că din toate oraşele Nouei Zeelande se prezintă un foarte mare număr de voluntari.

— Ziarele britanice continuă a se ocupa de recentul discurs al d-lui Mussolini, spunând că propunerile formulate de Duce nu pot constitui o bază pentru revenirea Europei la pace.

— La Londra se comentează foarte mult ultima întrevedere dintre d. Maisky şi lordul Halifax. Ziarul „Daily Mail" scrie că ambasadorul sovietic a luat imediat după întrevedere contact cu guvernul său pentru a putea răspunde în scurt termen la întrebările lordului Halifax privitoare la atitudinea viitoare a Rusiei.

— Lucrările pentru aducerea la suprafaţă a submarinului „Thetis" au fost reluate ieri după o întrerupere de câteva săptămâni.

— S'a înfiinţat de către ministerul războiului economic o secţie a anchetelor comerciale care va da caselor comerciale, armatorilor şi agenţilor acestora, englezi şi neutri informaţii cu privire la categoriile de mărfuri deţinute sau de natură a fi deţinute de patrulele controlului britanic al contrabandei.

— Ministerul informaţiilor britanic analizând prefaţa care însoţeşte colecţia de documente publicate de ministerul de externe german, spune că ea conţine încercări de a falsifica evenimentele şi are multe omisiuni.

— Un ziarist sportiv englez, Donald Adams, a fost condamnat la 7 ani închisoare, acuzat de spionaj în favoarea Germaniei.

FRANŢA. — Ziarele franceze de Luni subliniază „reintrarea Sovietelor în Europa" şi arată că aceasta înseamnă o recrudescenţă a panslavismului care poate duce la o nouă fază a luptei între germanism şi slavism.

— Ziarul „Le Temps" analizând situaţia militară a Germaniei, după ce arată că în Polonia Reichul a trimis la început 70 de divizii dar că acum pentru ocupaţia Poloniei nu vor rămâne decât formaţiile de apărare a frontierelor şi diviziile din Landswehr, ajunge la concluzia că Reichul va dispune pe frontul occidental de cel mult 100 sau 110 divizii de valoare inegală şi vre-o 12 divizii blindate — total mai mic decât cel de care dispunea Reichul la 1918 şi care era de 240 divizii.

— Comisiunea administrativă a Confederaţiei generale a muncii a aprobat cu „zdrobitoare majoritate" hotărîrea biroului confederal de a rupe orice relaţii cu membrii comunişti din organismele de conducere.

— Agenţia „Havas" dezminte formal versiunea că Franţa şi Anglia ar avea intenţiunea de a viola neutralitatea Belgiei sau a Olandei, după cum s'a afirmat din sursă germană.

GERMANIA. — Ziarele germane subliniind ratificarea pactului germano - rus spun că „Germania şi Uniunea Sovietelor au colaborat rapid şi energic pentru a înlocui în spaţiul ce le aparţine, pe baze naturale şi istorice, haosul tratatului dela Versailles, printr'o nouă ordine şi pentru a pune capăt ameninţării permanente polone".

— Rămăşiţele pământeşti ale generalului von Fritsch au fost aduse aseară la Berlin şi transportate cu mare pompă militară la sediul înaltului comandament al armatei.

— Agenţia D. N. B. dezminte la rândul ei şi din nou că Germania ar avea intenţia să violeze neutralitatea Belgiei şi a Olandei. „Londra şi Parisul — spune agenţia germană — ştiu tot atât de bine ca şi ţările neutre că Germania va respecta consţiincios neutralitatea ţărilor neutre".

— Agenţia D.N.B. transmite din Praga că 27 corespondenţi de ziare străine veniţi din protectoratul Boemiei şi Moraviei unde au stat trei zile, declară că Protectoratul este „absolut paşnic".

— „Deutsche Diplomatische Politische Korespondenz", organul ministerului de externe german, publică un articol în care arată că „Germania n'are interese politice în spaţiul balcanic. Ea poartă interes numai liniştei în spaţiul balcanic şi nu urmăreşte în Balcani aventuri care ar putea pricinui turburări". In concluzie articolul oficiosului german spune că „Germania va protegui cu toată puterea sa oriunde ar fi interese violate. Contrariu democraţiilor occidentale ea vrea să păstreze pentru popoarele din Balcani, care au suferit atât de mult în timpul marelui război, liniştea întemeiată pe o neutralitate absolută".

— O sută de mii de fete recrute au fost chemate în ultimele zile pentru serviciul muncii obligatorii.

— Ziarele germane spun că este inexactă informaţia din izvor englez că Reichul ar fi pierdut în Polonia 150.000 oameni şi 1000 de avioane.

ITALIA. — „Giornale d'Italia" comentând un articol al d-lui Lloyd George, publicat în „Sunday Express" spune că „prăbuşirea Poloniei" se datoreşte „inconciliabilului unei vieţi în comun a unor popoare eterogene închise între frontiere politice improvizate".

— Ziarele italiene constată „intransigenţa" Angliei şi Franţei pe calea războiului şi arată că această intransigenţă ar putea face ca Germania să precipite situaţia punând în acţiune toate puterile şi toate mijloacele ei de război.

— Curtea Regală a Italiei a luat doliu pe 30 de zile din cauza morţii Principelui Danilo de Muntenegru, fratele Reginei Italiei.

STATELE UNITE. — Senatorul Pittmann, preşedintele comisiei de afaceri străine a Senatului, a anunţat Luni punctele din proectul de lege pentru modificarea neutralităţii propus de guvern. Acest proect are 9 puncte. Cererea d-lui Roosevelt de a se abroga embargoul pe arme este inclusă în proect care însă restrânge puterea discreţionară a preşedintelui. Comisiunea de afaceri străine a acceptat în unanimitate ca bază de discuţie proectul guvernului. Senatul va ţine şedinţă Joi.

— Ministrul de externe al Republicei Panama a fost ales preşedintele Conferinţei panamericane.

— Cu prilejul unui pelerinaj al mamelor morţilor în război la mormântul Soldatului necunoscut, preşedintele Roosevelt a trimis un mesagiu afirmând că este hotărît să rămână „sincer şi cinstit neutru".

ALTE ŢĂRI. — Se comunică din Moscova că rezervele de petrol ale Uniunii Sovietelor se ridică la 3 miliarde de tone.

— Agenţia „Reuter" află din Moscova că guvernul sovietic a înmânat legaţiei finlandeze din Moscova o notă prin care înştiinţează că retrage vapoarelor finlandeze dreptul de a trece din Marea Baltică în lacul Ladoga prin fluviul Neva care străbate Leningradul. Tratatul din 1923 care conţinea acest drept prevedea şi clauza denunţării lui de către Soviete în caz de „primejdie de război".

— D. Saracioglu a sosit Luni seara la Moscova.

— Parlamentul turc a aprobat un nou credit de 20 milioane lire pentru apărarea naţională.

— Primul ministru slovac, d. Tisso, a primit din partea d-lui Hitler o telegramă de mulţumire pentru „atitudinea hotărîtă şi frăţia de arme" a poporului şi armatei slovace.

— Generalul bulgar Boideff, însoţit de patru ofiţeri din armata aerului, a plecat la Moscova pentru negocieri privitoare la inaugurarea unei linii aeriene între Bulgaria şi Rusia, linie care va trece prin Harkow, Odesa şi Varna.

— Ministrul de externe al Estoniei care a fost la Moscova a părăsit Luni capitala sovietică inapoindu-se la Tallinn. Din sursă autorizată se declară că cu prilejul întrevederei avute cu d. Molotov, „s'a vorbit deschis" despre chestiunile principale în legătură cu relaţiile politice dintre cele două ţări, dar că negocierile „vor fi reluate probabil mai târziu".

— Din Shanghai se anunţă că „zvonuri stăruitoare" arată că s'ar proecta formarea unui nou guvern chinez care ar urma să trateze cu Japonia.

O viaţă nouă pe aeroporturile
unde funcţionează şcolile de pilotaj

Inspecţia de pe aeroportul Giuleşti

D. comandor Scarlat Rădulescu, directorul aeronauticei comerciale, însoţit de d. Felix Stănculescu, subdirectorul acestei instituţiuni, au inspectat aeroportul „Romeo Popescu" unde funcţionează şcoala de pilotaj a asociaţiei aviatice C. F. R.

Conducătorii aviaţiei noastre civile au fost întâmpinaţi de d. comandor Baraniac, comandantul aeroportului, şi d. cpt. Al. Mustaţă, şeful şcoalei de pilotaj C.F.R.

Au fost inspectate lucrările de desăvârşire ale instalaţiilor aeroportului, luându-se dispoziţiuni în legătură cu aceasta pe loc, şi felul cum sunt cazaţi elevii-piloţi în dormitoarele anume amenajate din dorinţa d-lui ministru al aerului şi marinei, general adj. Paul Teodorescu. După aceasta d. director al aeronauticei comerciale a strâns elevii piloţi, cari urmează cursurile practice de sbor, interesându-se de situaţia fiecăruia în parte.

Adresându-se acestora, d. comandor Scarlat Rădulescu a arătat că dorinţa d-lui ministru al aerului este ca elevii să se lege cât mai mult sufleteşte de viaţa aeroportului, prinzând dragoste de toate lucrurile de pe el, lucruri care au fost construite anume pentru uşurarea condiţiunilor de învăţământ al sborului. Pentru aceasta ei trebue să se considere ca în casa lor, contribuind cu inimă la grija de buna stare a acestor lucruri şi la gospodărirea lor în timpul liber.

Astfel de inspecţii amănunţite vor fi continuate la toate scolile de pilotaj şi la noile aeroporturi, unde se va constata dacă dispoziţiunile luate de d. g-ral adj Paul Teodorescu, ministrul aerului şi marinei, la începutul actualului sezon de sbor, au fost realizate întocmai pentru asigurarea celor mai bune condiţiuni de desvoltare a pilotajului.

—xXO●OXx—

O servitoare
comite 10 furturi

Cernăuţi, 25 Septembrie

Poliţia a arestat pe servitoarea Natalia Ceaica din str. Mărăşesti 34, care intra la diferiţi stăpâni şi după ce stătea câteva zile, fura obiectele mai de preţ şi dispărea fără urmă.

Inscrierile elevilor particulari
de curs secundar şi comercial
Deciziunile luate de ministerul educaţiei naţionale

Ministerul educaţiei naţionale a luat dispoziţiunile următoare cu privire la examenele particulare:

Examene particulare se pot da la cursul secundar teoretic şi la cel comercial.

Nu se pot da examene particulare şi deci nu se pot face nici înscrieri la şcoli normale, la seminarii, la gimnaziile şi la liceele industriale, cu materii sau aplicaţiuni practice, fiindcă acestea nu se pot însuşi sistematic, pe cale particulară.

Inscrierea elevilor şi elevelor pentru examenele particulare, de o singură clasă, se va face între 1 Octombrie şi 1 Noembrie la următoarele şcoli:

La gimnaziile şi liceele bugetare de băeţi sau fete din capitala judeţului pe teritoriul căruia au domiciliul stabil părinţii elevilor minori sau elevi majori, şi anume **băeţii la şcolile de băeţi, iar fetele la şcolile de fete.**

La următoarele gimnazii, licee şi licee cu cursul inferior complet şi cu cursul superior în lichidare, **bugetare,** ţinându-se seama de apropierea elevilor din acelaş judeţ, de aceste şcoli:

Aiud, jud. Alba; Beiuş, jud. Bihor; Gheorgheni, jud. Ciuc; Brad, jud. Hunedoara; Orăştie, jud. Hunedoara; Petroşani, jud. Hunedoara; Năsăud, jud. Năsăud; Câmpina, jud. Prahova; **Baia Mare,** jud. Satu Mare; Caransebeş, jud. Severin; **Gherla,** jud. Someş; **Carei** şi Şimlăul Silvaniei, jud. Sălaj; Dumbrăveni, judeţul Târnava Mică.

La celelalte şcoli secundare **bugetare,** înscrierile se vor putea face numai în cazul când în localitatea respectivă se găseşte un număr de profesori titulari, din care să se poată forma comisia examinatoare în aşa fel ca cel puţin 2/3 (două treimi) din membrii comisiei să fie profesori titulari de materii principale.

Pentru cazul că, în localitatea respectivă nu se găseşte acest număr de profesori titulari, ţinerea examenului particular se condiţionează de înscrierea a cel puţin 30 de elevi cu plata integrală efectivă, pentru ca deplasarea profesorilor titulari din altă localitate să se poată face fără dificultăţi.

Această categorie de şcoli va face numai prenotări pentru înscriere; înscrieri definitive va face numai după ce va arăta ministerului numărul elevilor ce se vor anunţa pentru înscriere şi după ce va obţine aprobare specială din partea ministerului.

Aceşti elevi, odată cu înscrierea, vor depune şi o treime din taxa de examen.

Fiecare elev particular, de curs secundar, va înainta directiunii şcoalei, în raza căreia domiciliază, între 1 Octombrie şi 1 Noembrie, o cerere de înscriere timbrată.

Odată cu prezentarea cererii va depune următoarele acte:

Extrasul de naştere; certificatul de botez (al elevilor creştini); certificatul de revaccinare; certificatul de studii şi anume: pentru cl. I-a (întâia) gimnazială, certificatul de terminarea a cel puţin 4 cl. primare, iar pentru celelalte clase, dacă elevul a fost înscris în anul 1938/1939 la altă şcoală, certificatele de clasele anterioare, iar pentru cl. V-a liceală sau cl. V-a de liceu comercial şi dovada că a reuşit cu media cel puţin 6, la examenul de admitere.

De asemeni vor mai depune: certificatul Casei de comerţ, unde fac practică comercială, elevii cari cer înscrierea pentru clasa 3-a şi cl. IV-a a gimnaziului comercial; certificatul de domiciliu al petiţionarului sau al părinţilor, dacă petiţionarul este minor, eliberat de secţia respectivă a biroului populaţiei; două fotografii şi dovada că n'a fost eliminat de la liceul unde a urmat ultima clasă.

La gimnaziile comerciale vor putea fi înscrişi ca particulari numai acei elevi cari au vârsta şcolară normală, ca să poată face efectiv practica în comerţ.

Nu se vor putea înscrie la aceste şcoli funcţionari, reangajaţi şi alţii, cari pe urma profesiunii lor, nu pot face efectiv practica comercială, cerută de lege.

Nu se va da curs cererilor, care nu vor fi însoţite de acte.

Nu se vor admite la înscriere acei elevi cari au pierdut dreptul de înscriere ca particulari pe timp limitat (unul sau doi ani), pe durata acestui timp, şi elevii cari au fost eliminaţi pentru totdeauna dela examenele particulare.

EXAMENUL DE DOUA CLASE

Inscrierea elevilor pentru a da examen de două clase în anul şcolar 1939/1940 se va face numai prin minister şi numai dacă aceşti elevi au promovat clasa anterioară în anul şcolar 1938/1939, cu media cel puţin 7.00 (şapte) şi dacă au cel puţin 2 ani peste vârsta reglementară, sau dacă, indiferent de medie, au întrerupt şcolaritatea cel puţin trei ani.

Cererile pentru înscriere se vor înainta între 1—30 Noembrie a. c. prin direcţiunea şcoalei, la minister însoţite de acte.

Nu se poate da în acelaş an cl. III-a şi a IV-a de gimnaziu comercial şi cl. VII şi VIII de liceu comercial, întrucât lucrările cerute de regulament şi programă nu dau posibilitatea ca elevul să se prezinte la examenul de cl. IV-a, respectiv de cl. VIII-a, imediat după promovarea cl. a III-a, respectiv a VII-a.

EXAMENELE DE DIFERENŢA

Inscrierile la examenele de diferenţă de curs secundar, prevăzute în legile şi regulamentele în vigoare, se fac **numai prin minister** până la 1 Aprilie 1939.

Dela elevii particulari pentru curs secundar, se va percepe pentru fiecare clasă, conform art. 83 din regulamentul legii învăţământului particular şi conform deciziunii nr. 123.410/931: o taxă de înscriere de lei 20, o taxă de frecvenţă de lei 80, o taxă de examinare care va fi de fiecare materie, pentru ambele sesiuni, în localităţile de: categoria I, 125 lei; categoria II—IV, 115 lei; categoria V—X, 110 lei; categoria XI—XIV, 105 lei; categoria XV, 100 lei; o taxă de lei 50 pentru minister şi o taxă de repetenţă de lei 500, când este cazul.

Taxele se vor plăti odată cu depunerea cererii de înscriere, afară de taxa de examinare, care se va plăti 1/3 cel mai târziu cu 3 zile înainte de începerea examenului din sesiunea Ianuarie, iar 2/3 înainte de începerea examenului din Iunie.

La şcoalele secundare bugetare se va plăti odată cu taxa de înscriere şi 1/3 din taxa de examinare.

Pentru examenele de diferenţă se vor percepe taxele de înscriere taxa către minister, iar ca taxă de examinare, cota cuvenită după fiecare materie şi clasă ce se examinează.

Pentru examenele sumare se va percepe numai 1/4 cota fiecărei materii ce se examinează.

In afară de aceste taxe, nici direcţiunile şcolilor şi nici comitetele şcolare nu au voie să perceapă nici un fel de alte taxe.

INSCRIERILE IN CENTRELE CU MAI MULTE ŞCOLI SECUNDARE DE ACEEAŞI CATEGORIE

In localităţile unde funcţionează mai multe şcoli secundare din aceeaşi categorie, înscrierile se vor face după cum urmează:

BUCUREŞTI

Cursul liceal de băeţi: Cl. I A—O, Spiru Haret; cl. I P—Z, Aurel Vlaicu; cl. II, Sf. Sava; cl. III, Matei Basarab; cl. IV, Gh. Lazăr; cl. V, Mihai Viteazul; cl. VI A—O, Cantemir Vodă; cl. VI P—Z, Titu Maiorescu; cl. VII, secţia literară, Mihail Eminescu şi cl. VII, secţia ştiinţifică, Marele Voevod Mihai.

Cursul liceal de fete: cl. I, Heliade Rădulescu, cl. II, Regina Maria; cl. III A—L, Marica Brâncoveanu; cl. III M—Z, Carmen Sylva; cl. IV A—I, Domniţa Ileana; cl. IV L—Z, Domniţa Ileana; cl. V, Marica Brâncoveanu; cl. VI, Carmen Sylva; cl. VII, Iulia Hasdeu şi cl. VIII, Aurel Vlaicu.

Cursul comercial de băeţi: cl. I, gimnaziul Petru Rareş; cl. II, gimnaziul Regele Ferdinand; cl. III, Marele Voevod Mihai; cl. IV, Regele Carol; cl. V, Regele Carol; cl. VI, Marele Voevod Mihai; cl. VII, N. Cretulescu şi cl. VIII, N. Bălcescu.

Cursul comercial de fete: cl. I, II, III şi IV, gimnaziul de fete Doamna Stanca; cl. V şi VI, lic. com. fete Bălaşa Brâncoveanu; cl. VII şi VIII, lic. com. fete Regina Elisabeta.

CERNAUTI

Cursul liceal de băeţi: cl. I—IV, gimn. Cuza Vodă cu limba predare germană; cl. I şi II, gimn. Marele Voevod Mihai; cl. III, IV şi VI, liceul Ortodox de băeţi şi cl. V VII şi VIII, liceul Aron Pumnul.

Cursul liceal de fete: cl. I, III şi IV, liceul „Oltea Doamna" şi cl. II, V—VIII, lic. de fete Ortodox Elena Doamna.

CHIŞINAU

Cursul liceal de băeţi: cl. I şi IV, liceul nr. 1 „B. P. Haşdeu"; cl. II şi III, gimnaziul „M. Eminescu"; cl. V şi VII, liceul băeţi nr. 3 „Al. Donici" şi cl. VI şi VIII, nr. 4 băeţi „Al. Russo".

Cursul liceal de fete: cl. I, II, VI şi VII, liceul de fete „Pr. Dadiani" şi cl. III, IV, V şi VIII, liceul eparhial.

CLUJ

Cursul liceal de băeţi: cl. II, IV, V şi VI, liceul de băeţi „Dr. Angelescu" şi cl. I, III, VII şi VIII, liceul de băeţi „Gh. Barţiu.

Cursul liceal de fete: cl. II, IV, VII şi VIII liceul de fete „Regina Maria" şi cl. I, III, V şi VI liceul de fete „Pr. Ileana".

CRAIOVA

Cursul liceal de băeţi: cl. I, III, V, VI şi VII liceul „Fraţii Buzeşti" şi cl. II, IV, VII şi VIII liceul Carol I.

Cursul liceal de fete: cl. I, III, VI şi VIII liceul de fete „Elena Cuza" şi cl. II IV, V şi VII liceul de fete „Regina Elisabeta".

IASI

Cursul liceal de băeţi: cl. I şi VI seminarul pedagogic universit. cl. II, III şi IV liceul „internat" şi cl. V, VII şi VIII liceul „Naţional".

TIMIŞOARA

Cursul liceal de băeţi: cl. I-VIII liceul „Diaconovici-Loga" şi cl. I-VIII cu lb. predare germană liceul de stat germano-maghiar.

Cursul liceal de fete: la liceul „Carmen Sylva".

ORADEA

Cursul liceal de băeţi: cl. I, III, V, VI şi VII liceul „E. Gojdu" şi cl. II şi IV gimnaziul „Al. Roman".

Cursul liceal de fete: cl. I şi II gimnaziul de fete cl. III, IV, V—VIII liceul „Dmniţa Ileana".

Şcoalele particulare fără drept de publicitate îşi vor înscrie elevii tot între 1 Octombrie şi 1 Noembrie la cel mai apropiat liceu bugetar al statului, depunând actele şi plătind taxa de înscriere.

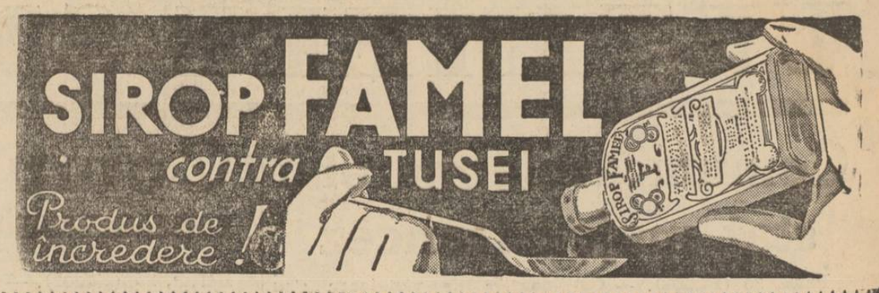

Conferinţă cu presa străină
dela subsecretariatul propagandei

D. subsecretar de stat Eugen Titeanu, întreţinându-se cu reprezentanţii presei streine

Luni la ora 12 a avut loc obişnuita audienţă informativă a presei străine la subsecretariatul de stat al propagandei.

D. subsecretar de stat Eugen Titeanu s'a întreţinut timp de două ore cu diverşii redactori acreditaţi la Bucureşti şi cu trimişii speciali ai marilor agenţii şi ziare străine.

Au fost de faţă d-nii Werner Voss, consilier de presă al legaţiei Germaniei, M. Petrovitch, ataşat de presă al Ambasadei Jugoslaviei, Giovanni Costa, ataşat de presă al Legaţiei Italiei, Paul de Fulop, ataşat de presă al Legaţiei Ungariei, M. H. Lovell, corespondentul agenţiei „Reuter", Klaus Schickert, (D.N.B.) Maurice Nègre, („Havas"), F. C. Jahn, („Uniter Press"), Al. Coler, („Associated Press"), P. Mizunca, (P. A. T.), Ştefan Werner, (A. T. E.), J. Schmerz, („Exchange Telegraph"), L. Gyarfas, agenţia telegrafică Ungară, C. Cazan, („Telor"), Edmond Guerive, (Agence Economique et Financière), Vladimir Chebeler, (Tass), Marcel Sunter-Savern, (International Press), Nabocoff, (Daily Telegraph), Sydney Morell, (Daily Express), H. Harrisson, (News Chronicle), Liviu Artemie, (International News Service), L. Kirschen, (Morning Post), Miss A. Wise, (The Orient Observer), F. E. Stevens, (The Christian Science Monitor), J. Griffin, (The Nation), Frank Smothers, (Chicago Daily News), C. L. Sulzberger, (New York Times), Eugen Kovacs, (New York Times), L. Hermann, (Paris-Soir), Yvan Cahen, (Paris - Midi), G. Christoph, (Frankfurter Zeitung), K. Theil, (Voelkischer Beobachter), G. Mergl, (Neue Freie Presse), K. Gebauer, (Wiener Neueste Nachrichten), Dr. Hans Henrich, (Europa Press), d-na Edit von Coler, (Deutsche Allgemeine Zeitung), Georg Streiter, (Ostdeutschen Morgenpost), Luigi Armelani, (Giornale d'Italia), S. Squartini, (Il Popolo d'Italia), Z. Tomici, (Vreme), Nasta, (Politika), Karl Gyr, (Neue Berner Zeitung), L. Kostomiris, (Ethnos), C. Tzurkas, (Elefteron Vima), Francisc Koreh, (Budapesti Tudosit).

De asemeni au mai luat parte şi următorii trimişi speciali: E. Betany (Reuter), Sonia Tomara, (New York Herald Tribune), L. C. Forest, (Manchester Guardian), Richard Mourer, (Chicago Daily News), L. Lehrbas, (Associade Press), Walter Bosshard, (Neue Zürcher Zeitung), James Edward Brown, (International News Service), L. C. Salter, (Daily Mail), F. Maitland, (Times), L. Forbes, (Daily Express), Robert Rieffel, (Agenţia Havas), Clara Holingworth, (Daily Telegraph), Edward Beattie, (Uniter Press), Hugh Carleton Greene, (Daily Telegraph, E. Weisenfeld, (D. N. B.), Frank Moto, (Inzer-National News Photo), etc.

O scrisoare a firmei „Electron"
din Timişoara

25 Septembrie

Deunăzi am publicat un articol cu titlul „Curioasa atitudine a proprietarilor firmei „Electron" din Timişoara", în care relatam faptul că un sublocotenent al unei unităţi motorizate, a sosit în localitate pentru a schimba o piesă de motocicletă. Sosind seara, după închiderea prăvăliei şi trebuind să plece dimineaţa la unitate, a rugat pe conducătorii numitei firme, ca să-i vândă piesa, deschizând magazinul pentru câteva minute.

Bazaţi pe cele comunicate de ofiţer, fapte pe cari nici conducătorii magazinului nu le contestă, am arătat că acesta a trebuit să se înapoieze la unitate fără piesă, iar în concluziile noastre scriam că la mijloc poate fi sau o rea voinţă, sau un act de sabotaj.

In urma celor publicate de noi, am primit o scrisoare din partea celor doi conducători ai firmei, prin care recunosc faptele aşa cum au fost relatate de noi, însă precizează că cheile magazinului erau la un proprietar, care era plecat în oraş. In faţa acestui fapt de forţă majoră, conducătorii magazinului „Electron" — cum precizează scrisoarea — deşi sunt cetăţeni minoritari ' — au îndeplinit şi îndeplinesc întotdeauna datoriile lor legale, în modul cel mai loial".

„Este un fapt regretabil, spun ei, că în urma unor împrejurări neprielnice n'au putut să servească un ofiţer al armatei, mai ales că magazinul are o clientelă românească, în deosebi ofiţeri, iar în ultimul timp a lucrat aproape exclusiv pentru d-nii ofiţjjvesăc "ubbd ér ml,bs, ,17dul

In această situaţie, păstrând linia de obiectivitate a ziarului nostru, facem loc acestor precizări ale conducătorilor firmei „Electron" din Timişoara, pentru a demonstra buna noastră credinţă şi, socotim, şi a lor, fiind vorba de un act de forţă majoră şi nici de cum de un act de rea voinţă sau sabotaj la adresa armatei.

Frumoasa manifestaţie
culturală-naţională din comuna Gelu

Satu Mare, 25 Sept.

Duminică, s'a făcut în comuna Gelu (Satu-Mare), în cadrul unei frumoase manifestaţiuni, sfinţirea bisericei române ortodoxe şi a căminului cultural, ambele ridicate prin munca neprecupeţită a câtorva oameni de inimă.

Biserica este opera părintelui Ioan Ursu, care a fost mult ajutat de înţelegera binefăcătoare a d-lui colonel Simion Coman, prefectul judeţului, a d-lui ing. Zeno Spârchez, directorul serviciului social judeţean şi a părintelui consilier eparhial Ioan Rujdea.

La această creştinească sărbătoare, au fost prezenţi, în afară de P. S. episcop dr. Vasile Stan al Maramureşului cu suita, numeroşi intelectuali şi reprezentanţii autorităţilor civile şi militare din Satu Mare

Serviciul religios a fost oficiat de un sobor de preoţi în frunte cu P. S. episcop Stan, care a vorbit apoi poporenilor despre nemurirea sufletului. A urmat sfinţirea căminului cultural.

La ora 2, în sala mare a căminului, s'a dat un banchet, unde P. S. episcop *Stan* a toastat pentru M. S. Regele Carol II. Au mai vorbit d. primpretor *Mihai Pop* din Ardud, părintele consilier *Ioan Rujdea, Horia I. Gheorghiţă* şi părintele local *Ioan Ursu.*

La sfârşit, P. S. episcop Stan, apreciind munca părintelui Ioan Ursu, îi conferă dreptul de a purta brâu roşu.

După banchet, la ora 4, s'a desfăşurat un program festiv, dat de „Solmi". In cadrul acestui program, constând din cântece, declamări şi dansuri, a vorbit d. inspector *Gh. Pop,* despre rolul României la frontiere.

D. profesor *Octavian Ruleanu,* delegatul serviciului social judeţean, a citit apoi câteva cuvinte ale d-lui ing. Zena Spârchez, directorul serviciului social judeţean, chemat la datorie către ţară, cuvinte cari arată munca şi dragostea neprecupeţită puse de câţiva români pentru ridicarea culturală a celor două colonii româneşti, Gelu şi Baba-Novac.

„Am început — spune d-sa,— activitatea în special în aceste două colonii aşezate între comune minoritare, spre a arăta şi străinilor puterea noastră de muncă şi spre a arăta că ceeace ei au făcut în 100—200 ani, noi cu aceşti colonişti harnici am putut realiza în 10 ani".

O importantă consfătuire
la reziденţia ţinutului Timiş

Timişoara, 25 Sept.

La reziденţia ţinutului Timiş s'a ţinut sub preşedinţia d-lui rezident regal Al. Marta, o consfătuire, la care au luat parte toţi prefecţii, primarii şi inspectorii din ţinut.

Consfătuirea a fost deschisă de d. rezident regal, care a făcut elogiul defunctului preşedinte de consiliu Armand Călinescu. D-sa a evocat marile calităţi ale dispărutului, pentru care se păstrează apoi un minut de pioasă tăcere.

Intrându-se în ordinea de zi, s'a discutat chestiunea organizării biroului statistic pe comune, plase şi judeţe şi chestiunea mobilizării agricole. D. secretar general Gh. Ciupe a recomandat ca înainte de a se termina tabelele statistice, fiecare să îngrijească în raza lui de acţiune, ca însămânţările de toamnă să se facă peste tot, iar aprovizionarea cu lemne să nu sufere nici o stingherire.

Discutându-se legea pentru reprimarea speculei, organele autorizate au fost îndrumate să vegheze ca negustorii să respecte preţurile şi să nu sustragă dela vânzare, articolele necesare.

Discutându-se despre recensământul copiilor sub 7 ani, organele încredinţate cu executarea lui au fost îndemnate să lămurească părinţii despre necesitatea lui şi să-l execute în mod conştiincios.

S'a mai luat în discuţie problema fântânelor higienice, care continuă să fie construite. S'a constatat că în judeţul Hunedoara, s'au construit 30 de asemenea fântâni.

La sfârşitul consfătuirii, d. rezident regal citeşte răspunsul primit dela preşedinţia consiliului de miniştri, la raportul înaintat ,referitor la activitatea de un an a reziденţiei. Prin acesta, d. Armand Călinescu, defunctul preşedinte de consiliu, a mulţumit pentru munca depusă, recomandând continuarea eforturilor în viitor, pentru propăşirea şi binele patriei.

Tancul petrolifer
„Steaua Română" a revenit în ţară după o lipsă de doi ani

Constanţa, 24 Sept.

Am arătat că proprietarii tancului petrolifer „Steaua Română", sub pavilion român, obţinând un contract avantagios pentru transportul produselor petrolifere între Mediterana şi America Centrală, au închiriat vasul pe timp de doi ani.

Expirând acest contract, vasul a revenit astăzi în localitate.

Demn de notat e faptul că majoritatea membrilor echipajului de pe acest vas nu şi-au revăzut ţara şi familiile pe tot timpul acestei lipse.

In viitor, vasul va face transporturi cu produse petrolifere româneşti între Constanţa şi porturile din Mediterana, adică îşi va relua vechile curse.

Sfinţirea bisericii ortodoxe din Satu-Mare

Satu Mare, 25 Sept.

In ziua de 26 Octombrie a. c., se va face, în cadrul unei impunătoare sărbători româneşti, sfinţirea bisericei ortodoxe române din localitate.

In vederea acestei serbări creştineşti, se încearcă a se reorganiza fostul cor C. F. R. care, în urma desfiinţării inspecţiei C. F. R. din localitate, s'a destrămat cu totul, dat fiind că majoritatea membrilor acestui cor era alcătuită din funcţionari ai sus numitei inspecţii.

In acest scop se adresează un apel către toţi foştii membri, cari se mai află în localitate, şi către d-nele, d-rele şi d-nii cari doresc să se înscrie în acest cor, să se prezinte la dirijorul corului, prof. Pavelca, str. Maramureş 10.

—xXO●OXx—

Problema dirijării preţurilor

Cluj, Septembrie

Trebue să arătăm că legea pentru reprimarea speculei a produs o bună impresie, în primul rând în Ardeal. Această provincie — în care se poate vorbi cel mult de câteva firme, dar nu de comerţ românesc — suferă mai simţit de pe urma scumpirei vieţii. Atât la articolele alimentare, cât şi la cele industriale, preţurile s'au majorat brusc, fără nici o justificare. In plus, unele produse au dispărut de pe piaţă câteva zile, revenind la începutul săptămânii acestea cu o urcare de 20 şi 30 la sută.

Noul decret al guvernului tinde să facă ordine în aprovizionarea populaţiei. Principala măsură şi anume inventarierea stocurilor de produse de strictă necesitate consumului intern, este bine venită. Comercianţii fiind obligaţi să declare ministerului economiei naţionale toate articolele pe cari le au în magazine, statul are putinţa de a cunoaşte exact ce rezerve alimentare are ţara şi în consecinţă poate linişti populaţia îngrijorată când nu găseşte un anume produs pe piaţă.

Nu mai puţin, s'a apreciat just când s'a hotărât ca legea să amplifice posibilităţile de reprimare şi să simplifice procedura în stabilirea contravenţiilor. Publicul consumator are astăzi la îndemână un aparat destul de mare, cuprinzând în ei aproape pe toţi agenţii puterii judecătoreşti şi administrative, aşa că la ofensiva împotriva speculei poate participa de aici înainte orice locuitor al oraşelor şi satelor.

Totuşi, în provincia ardeleană rămân o serie de condiţiuni speciale, care trebuie luate în considerare de către oficialitatea noastră şi în consecinţă tratate cu măsuri complimentare. O bună parte din produsele alimentare sosesc din vechiul regat. Anual Ardealul consumă stocuri de provizii, unele aduse din porturi, altele provenite direct dela producătorii mănoasei câmpii a Bărăganului, în valoare medie de 3 milioane lei.

Cine cumpără şi vinde aceste stocuri? In afară de două firme româneşti, producţia alimentarea a vechiului regat, desfăcută în Ardeal, este acaparată de marele comerţ monopolist minoritar. Acesta e atât de puternic, încât de el depinde atât comerţul mic al oraşelor, cât şi al satelor. Un teoretician al economiei moderne ar putea susţine că dintr'un asemenea monopol decurge şi un lucru bun, adică unitatea şi fixarea preţurilor. Dar, concluzia este valabilă numai ipotetic. In realitate se petrece altfel. Comerţul monopolist neavând concurenţă, urcă preţurile după bunul plac şi el este una din cauzele principale ale scumpirii vieţii în oraşele ardelene. Putem da în privinţa aceasta şi câteva exemplificări foarte concludente.

Se găsesc astăzi depozitate în provincia noastră peste 100 vagoane de untdelemn. Ele au fost destinate să se vândă consumatorilor cu 82 lei kilogramul, untdelemnul în bidoane şi 40 lei cel vărsat, de calitate inferioară. Trusturile comerciale au socotit însă că pot da o lovitură în conjunctura de astăzi a aprovizionării şi l-au scumpit brusc cu 15 la sută. Dintr'o simplă trăsătură de condei — peste toate câştigurile comerciale — se realizează un beneficiu numai la acest produs de 80 milioane, care intră în infracţiunea calificată a speculei.

Acelaş lucru se petrece cu producţia de conserve, cu peştele, cu articolele coloniale şi cu o serie infinită de alte alimente, a căror distribuţie o au marile firme minoritare. Monopolul comercial nu mai dă consumatorului nici un avantaj, ci din contră, în măsura în care desfacerea în mare a alimentelor se concentrează în mâni mai puţine, scumpirea vieţii ia proporţii insuportabile.

Impotriva acestui aspect, ce măsuri prevede legea pentru reprimarea speculei? O singură dispoziţiune care impune comercianţilor să se limiteze la un câştig de 20 la sută. Micii negustori dela periferiile oraselor şi cei din sate se vor conforma întocmai, deoarece controlaţi de către organele de urmărire vor prezenta facturile eliberate de angrosişti şi prin urmare limitarea câştigului se impune în mod automat în urma prevederilor decretului-lege. Dar, ce control există asupra comerţului monopolist? Pe hârtie, el va câştiga exact cât prevede norma legală. Facturile vor fi găsite totdeauna în perfectă rânduială. Preţurile pentru rezervele de provizii, evaluate în Ardeal la 5000 vagoane, figurează în conturi la scara de astăzi şi nu cum au fost plătite cu adevărat acum două, trei, sau patru luni, în ziua comenzilor făcute.

Verificarea va fi tot atât de anevoioasă ca şi în stabilirea costului de producţie la articolele industriale. Cine şi-a luat sarcina a dovedi că un plug este mai eftin decât susţine trustul ferului şi face obiectul unei specule împotriva ţăranilor?

Problema centrală rămâne aşa cum necesităţile Ardealului pretind, o politică de dir